

ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Тетяна Анатоліївна ШАХМАТОВА,
начальник видавничо-інформаційного центру
Національного університету державної податкової служби України (м. Ірпінь),
Tanya_875@mail.ru

УДК 338.242 (477)

ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Представлено перелік основних тенденцій формування та розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України в сучасних умовах. Ними є розробка адекватного методологічного апарату супроводження функціонування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки, визначення чіткого переліку постійно діючих на неї факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, систематизація, опрацювання та узагальнення існуючих у цій сфері наукових розробок і проведення досліджень з питань, які раніше не вивчалися, але є актуальними для створення сприятливих умов побудови сучасної ефективної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки, її розробка на цій основі відповідного термінологічного апарату; становлення дієвої організаційної структури та розробка адекватного нормативно-правового супроводження функціонування цієї системи. Подано їх детальну характеристику і проаналізовано існуючі між ними взаємозв'язки. Розкрито причини виникнення й існування як тенденцій формування, так і тенденцій розвитку вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки.

Ключові слова: соціальна безпека національної економіки, тенденції формування, тенденції розвитку, сучасні умови, система забезпечення соціальної безпеки національної економіки.

Соціальна безпека національної економіки є одним з центральних факторів забезпечення розвитку Української держави та убезпечення її від суспільно-економічних потрясінь. На практиці вона формується шляхом функціонування відповідної системи. Саме тому підтримка високого рівня та постійного поступального розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки є одним із ключових завдань державного управління в сучасних умовах. У процесі виконання цього завдання уповноважені на її практичну реалізацію органи державної влади мають враховувати різноманітні фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, що постійно впливають

них та перспективні тенденції розвитку цієї сфери. До останніх, насамперед, належать тенденції формування та розвитку сучасної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки нашої держави. Вони, враховуючи динамічність суспільно-економічних перетворень у сучасному світі, змінюються доволі часто, що вимагає проведення постійних наукових досліджень у цьому напрямі з метою прогнозування та упередження розвитку негативних тенденцій у цій сфері. Необхідність проведення роботи у цьому напрямі обумовлюється також і тим, що невчасне визначення загроз забезпечення безперервного розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки призводить до ухвалення несвоєчасних та неефективних управлінських рішень та в цілому негативно впливає на розвиток держави і знижує рівень життя її окремих громадян. Саме цим і обумовлюється актуальність обраної для проведення цього дослідження тематики.

Проблематику формування та розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки нашої країни певною мірою розкривали у своїх наукових працях такі вчені, як А. Л. Балайда, В. М. Балащенко, В. М. Геєць, З. С. Варналій, О. О. Давидюк, Б. М. Данилишин, Т. В. Сак, Г. Г. Старостенко, В. І. Куценко, Е. М. Лібанова, О. Ф. Новікова, Є. М. Терехов, О. О. Штельмах, Н. С. Палій, Т. В. Поснова, З. Д. Чуйко, А. А. Чухно та ін. Результати їх наукових досліджень в окресленій сфері мають високий теоретичний і практичний рівень. Водночас постійна мінливість зовнішнього і внутрішнього середовища існування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки є причиною систематичних трансформаційних супроводжуваних її тенденцій формування та розвитку, що відповідно вимагає проведення постійного наукового пошуку у цій сфері. Це підтверджує актуальність обраної тематики дослідження.

Мета статті. Визначити та проаналізувати основні тенденції, що супроводжують процес формування та розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України в сучасних умовах.

Сучасна система забезпечення соціальної безпеки національної економіки України є динамічною та постійно змінює тренди свого подальшого розвитку. Така ситуація пов'язана, з одного боку, із швидкозмінністю за сучасних умов, факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на цю систему, а з іншого — з тим, що вітчизняна система забезпечення соціальної безпеки національної економіки все ще перебуває на стадії свого формування і не набрала жорстких, чітко встановлених форм. Відповідно нині спостерігається ситуація її одночасного формування і розвитку. За таких умов для забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень щодо вдосконалення та практичного функціонування вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки необхідним є дослідження основних тенденцій її формування та розвитку окремо та вивчення їх взаємозв'язків.

Під поняттям тенденції формування вітчизняної системи соціального забезпечення національної економіки, враховуючи загальні підходи до трактування категорії “тенденції формування”, ми пропонуємо розуміти “можливість показників, що характеризують процес формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки зберігати сталу динаміку протягом певного часового лагу тривалістю понад один рік”.

Відповідно до вищесказаного, з урахуванням аналізу наукової літератури [1; 2; 3; 4; 5], ми вважаємо, що основними тенденціями формування системи соціальної безпеки національної економіки України на сьогодні є:

- розробка адекватного методологічного апарату супроводження функціонування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки;
- визначення чіткого переліку постійно діючих на систему забезпечення соціальної безпеки національної економіки факторів зовнішнього і внутрішнього середовища;
- систематизація, опрацювання та узагальнення існуючих у цій сфері наукових розробок та проведення досліджень з питань, які раніше не були предметом наукового пошуку, але є актуальними для створення сприятливих умов побудови системи

забезпечення соціальної безпеки національної економіки, та розробка на цій основі відповідного термінологічного апарату;

— становлення дієвої організаційної структури та розробка адекватного нормативно-правового супроводження функціонування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки в Україні.

Усі тенденції формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки є сталими та існують практично з початкового моменту її зародження і до сьогодні. Для більш чіткого розуміння їх практичної реалізації пропонуємо провести аналіз кожної з вищезазначених тенденцій.

Внутрішній зміст такої тенденції формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України як розробка адекватного методологічного апарату супроводження її функціонування полягає в тому: ефективне функціонування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки можливе лише з використанням чітко визначених, необхідних саме для неї методів. До останніх належать загальнонаукові методи пошуку та спеціальні, перелік яких визначається з урахуванням специфіки цієї системи (наприклад, методи індукції й дедукції, аналітичні, статистичні методи тощо). Також при формуванні методологічного механізму обслуговування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки обов'язковим є дотримання певних базових принципів (системності, науковості, послідовності тощо). Саме ці методи і принципи формують методологічний апарат системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки. Необхідність у наявності такого апарату обумовлюється потребою в усуненні різних побічних впливів, недопущенні використання неадекватних методів, забезпечення максимальної результативності від кожної управлінської дії. Здійснити підбір найбільш оптимальних методів роботи і принципів функціонування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки, як і будь-якої іншої суспільної інституції, можливо лише шляхом побудови ефективного методологічного апарату забезпечення її функціонування. Така побудова починає реалізуватись одразу після зародження системи і здійснюється до завершення її формування. Водночас вона не є статичною і корегується у міру розвитку та удосконалення досліджуваної системи. Сучасний стан методологічного апарату системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України є далеким від оптимального, оскільки він є фактично не розроблений. Така ситуація обумовлюється, з одного боку, остаточною несформованістю самої системи і її динамічними перетворенням, а з іншого — відсутністю належної уваги з боку держави до цієї сфери та відсутністю відповідних ґрунтовних наукових досліджень. Це призводить до зниження показників ефективності функціонування цієї системи, що, безумовно, чинить негативний вплив на розвиток держави. Загалом, така тенденція формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки стала, демонструє однорідну динаміку в міру розвитку цієї системи та є взаємопов'язаною з іншими наведеними вище тенденціями її формування.

Наступною тенденцією формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки є визначення чіткого переліку постійно діючих на неї факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Суть цієї тенденції зводиться до такого: на систему забезпечення соціальної безпеки національної економіки постійно впливають різноманітні фактори внутрішнього і зовнішнього середовища, які чинять як позитивний, так і негативний вплив. Відповідно для забезпечення ефективного функціонування цієї системи і регулювання такого впливу необхідним є визначення чіткого переліку цих факторів. Останній коригується у міру розвитку системи та зміни умов її існування. Це і забезпечує збереження такої тенденції протягом всього періоду формування сучасної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки нашої держави. Сьогодні до факторів, що впливають на цю систему, прийнято відносити доходи населення, рівень життя, соціальний захист населення, соціальну стабільність, рівень людського розвитку, демографічну ситуацію, рівень безробіття, рівень заробітної плати, пенсійне забезпечення, розвиток середнього класу, рівень бідності населення, стан ринку праці, стан суспільно-політичної ситуації у країні, нормативно-правове поле, рівень тінізації

національної економіки, стабільність фінансової сфери, рівень розвитку галузей національної економіки, торговельний баланс держави, ціни на енергоресурси, рівень соціальної рівності в суспільстві, диференціацію доходів, рівень інфляції, стан банківської системи, рівень бюджетного дефіциту (профіциту), інвестиційну привабливість національної економіки, податкову систему, рівень корупції тощо [5; 6; 7; 8]. Водночас цей перелік не є ні вичерпним, ні статичним і, як ми вже зазначали, може коригуватися у міру розвитку цієї системи. Проблемним аспектом є те, що цей перелік не є загально визнаним як у науці, так і на практиці, що часто призводить до ігнорування важливих факторів впливу та віддання пріоритету другорядним. А це суттєво впливає на ефективність ухвалюваних у досліджуваній сфері управлінських рішень і знижує ефективність функціонування самої системи, що негативно відбивається на загальних показниках розвитку держави. Загалом, охарактеризована тенденція формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки, як і попередня, є сталою й демонструє однорідну динаміку в міру розвитку вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки.

Іншою тенденцією формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України є систематизація, опрацювання та узагальнення існуючих у цій сфері наукових розробок та проведення досліджень з питань, які раніше не були предметом наукового пошуку, але є актуальними для забезпечення її побудови, та розробка на цій основі відповідного термінологічного апарату. Для ефективної роботи система забезпечення соціальної безпеки національної економіки має базуватися на результатах ґрунтовних наукових досліджень. Останні мають вносити пропозиції щодо вдосконалення існуючого стану та перспектив реформування цієї системи. На основі даних досліджень і має бути сформульований єдино прийнятний термінологічний апарат, що використовувався б практиками. Також науково обґрунтованими мають бути всі структурні перетворення системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки. Сьогодні ж в нашій державі спостерігається ситуація, за якої наукові дослідження в цій сфері мають несистематичний характер та є поверхневими. Відповідно процес формування досліджуваної системи теж не завершується, оскільки відсутня наукова база в цілому та термінологічний апарат зокрема. Нині навіть немає єдино прийнятого визначення самої категорії “соціальна безпека національної економіки”. У такій ситуації ефективність функціонування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки, безумовно, знижується. Загалом, описана тенденція спостерігається протягом всього періоду формування вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки і фактично є індикатором її становлення. Особливо це проявляється в сучасних умовах, коли процес формування такої системи набув динамічного характеру. Вона також є взаємопов’язаною з іншими тенденціями формування цієї системи.

Останньою тенденцією формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України є становлення дієвої організаційної структури та розробка адекватного нормативно-правового супроводження її функціонування. Вона має такий внутрішній зміст. Від самого зародження вітчизняна система забезпечення соціальної безпеки національної економіки розпочала формування певної організаційної структури для забезпечення практичного функціонування. Остання складала сукупність органів, що виконували певні управлінські дії із забезпечення соціальної безпеки національної економіки, та їх організаційно-функціональних зв’язків. Така організаційна структура постійно змінювалась у міру становлення цієї системи та трансформації апарату державного управління і донині остаточно не сформована. Така ситуація напряму пов’язана з остаточною несформованістю ефективної вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки. Відповідно така тенденція буде існувати до остаточного забезпечення формування цієї системи. Щодо відсутності адекватного нормативно-правового забезпечення функціонування вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки, то тут варто зазначити, що лише частина її функцій закріплена нормативно. В основному нормативні акти регулюють цю систему

лише побічно (податкове і бюджетне законодавство, положення про органи, які виконують відповідні функції, різні підзаконні акти, націлені на забезпечення соціальної та економічної безпеки держави окремо, тощо). Також відсутнє нормативне закріплення самого поняття “соціальна безпека національної економіки”. Зазначимо, що, як показує аналіз різноманітних джерел, нормативно-правове забезпечення розвивалось одночасно із становленням самої системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України, але більш повільно. Така ситуація спостерігається й донині. У цілому описана тенденція, яка також тісно взаємозв’язана з іншими, збережеться в її сучасному стані до остаточної побудови ефективної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України і буде існувати при її подальших суттєвих трансформаціях.

На основі проведеного аналізу можемо зазначити, що всі сучасні тенденції формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки існують від початку її становлення і є стабільними та взаємопов’язаними. Ці тенденції будуть збережені до повного завершення формування цієї системи і матимуть місце при її масштабних трансформаціях у майбутньому. Тривалий часовий лаг існування цих тенденцій пов’язаний з проблемністю формування самої системи в цілому та кожної з визначаючих їх ланок зокрема. Відповідно вирішення цих проблем прискорить остаточне становлення вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки та усуне всі негативні аспекти тенденцій її формування.

Іншою складовою предмета нашого дослідження є вивчення тенденцій розвитку вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки. Під самою категорією “тенденції розвитку”, в контексті нашого дослідження, ми пропонуємо розуміти “можливість показників, що характеризують процес розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки зберігати сталу динаміку протягом певного часового лагу понад один рік”.

Зазначимо, що в сучасних умовах, коли процес формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України не завершений, говорити про її розвиток доволі складно. Він часто фактично є черговим етапом саме формування цієї системи. Але ми все ж таки пропонуємо навіть у цих складних умовах розділяти процеси формування та розвитку вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки. З цією метою розвитком такої системи у сучасних умовах ми пропонуємо вважати поступальне удосконалення вже існуючих її елементів без внесення в них радикальних структурних змін.

На основі проведеного аналізу наукової літератури [1; 2; 3; 4; 5; 7] та інших джерел можна стверджувати, що ключовими тенденціями розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України на сьогодні є:

- визначення чіткого кола завдань, на виконання яких має бути направлена діяльність системи;
- удосконалення інформаційно-технічної бази функціонування системи та автоматизації обробки інформації у процесі прийняття управлінських рішень.

Кожна з таких тенденцій чинить суттєвий вплив на загальні показники функціонування вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки та має свій внутрішній зміст, який потребує додаткового висвітлення.

Так, тенденція з визначення чіткого кола завдань, на виконання яких має бути направлена діяльність системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки, має таку внутрішню суть: у процесі своєї функціональної діяльності така система на кожному етапі свого розвитку в міру можливостей виконує певні поставлені перед нею завдання. Коло останніх постійно змінюється зі зміною суспільних умов, часто динамічніше процесу розвитку самої системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки. Така ситуація призводить до прийняття неефективних управлінських рішень та зниження результативних показників її функціонування, оскільки завдання, які стоять перед нею, часто не є об’єктивними. Відповідно у процесі свого розвитку система забезпечення соціальної безпеки національної економіки прагне визначити чіткий перелік функціональних обов’язків (виконуваних завдань), які

відповідали б її можливостям та ресурсам з їх виконання. Водночас варто зазначити, що у міру розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки коло виконуваних нею завдань стає стабільним. Завдання розгортаються лише у міру зміни суспільної ситуації та самої системи. Це все і формує описувану тенденцію. Загалом, така тенденція має місце протягом всього періоду розвитку вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки і збережеться в майбутньому, оскільки процес розвитку є поступальним і притаманний протягом всього подальшого існування цієї системи.

Іншою тенденцією розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України за нинішніх умов є удосконалення інформаційно-технічної бази її функціонування системи та автоматизації обробки інформації у процесі прийняття управлінських рішень. Внутрішній зміст цієї тенденції зводиться до такого. Сучасний розвиток людської цивілізації відбувається в умовах технологічного прогресу і домінування інформаційних технологій. Відповідно розвиток вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки є неможливим без відповідної інформаційно-технічної бази та використання на цій основі сучасних систем автоматизованої обробки інформації й підтримки прийняття управлінських рішень, що й обумовлює наявність у її розвитку такої тенденції. Це обумовлюється тим, що у міру розвитку цієї системи та поступу суспільного прогресу обсяги інформації, що необхідно оброблювати протягом короткого часу для прийняття ефективних управлінських рішень, постійно зростають, і зробити це без відповідних інформаційних технологій неможливо. Водночас рівень оснащення вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки сучасними інформаційними технологіями є досить низьким, що обумовлено її хронічним недофінансуванням. Це, звичайно, негативно відбивається на її ефективності та є однією з причин повільного розвитку. Загалом, ця тенденція, враховуючи нетривалий часовий лаг існування в Україні системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки, супроводжує весь процес її розвитку і буде збережена в майбутньому, оскільки сучасний світ є інформаційним.

У цілому варто зазначити, що описані тенденції розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки перебувають у тісному взаємозв'язку як між собою, так із тенденціями формування такої системи. Ці тенденції існують протягом всього періоду розвитку досліджуваної системи і будуть збережені в майбутньому аж до її ліквідації чи злиття з іншими суспільними інституціями.

У контексті всього вищевикладеного варто також зазначити, що сучасні тенденції формування і розвитку вітчизняної системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки є тісно взаємопов'язаними. Між ними існують причинно-наслідкові зв'язки, що породжують взаємозалежності супроводжуваних ці тенденції проблем забезпечення максимально ефективної роботи цієї системи. Відповідно подальше становлення системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України будуть супроводжувати всі вищеописані тенденції аж до повного завершення її формування. Після останнього, враховуючи існуючу сьогодні хитку межу між процесами розвитку та формування цієї системи, тенденції її формування трансформуються в тенденції розвитку і будуть супроводжувати її подальші трансформації.

Резюмуючи все вищевикладене, можемо зробити такі висновки:

— сучасна система забезпечення соціальної безпеки національної економіки України перебуває у процесі свого формування і зазнає постійних суттєвих трансформацій, але при цьому спостерігається її поступальний розвиток;

— вітчизняній системі забезпечення соціальної безпеки національної економіки в її теперішньому стані одночасно притаманні як тенденції формування, так і тенденції розвитку;

— всі тенденції формування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України супроводжують її протягом всього існування та будуть збережені до остаточного завершення побудови, а їх існування протягом тривалого часового лагу є

свідченням наявності в цій системі суттєвих проблем, що знижують її ефективність і без вирішення яких її остаточна розбудова неможлива;

— сучасні тенденції розвитку системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки також притаманні всьому періоду її функціонування; вони будуть мати місце аж до припинення існування цієї системи у зв'язку з дією суспільного і науково-технічного прогресу та сприятимуть створенню умов для максимально ефективної роботи системи, чого сьогодні досягти не вдається;

— всі супроводжуючі функціонування системи забезпечення соціальної безпеки національної економіки України тенденції як формування, так і розвитку є тісно взаємопов'язаними протягом всього періоду її існування і зберігатимуться у майбутньому аж до припинення її існування, лише змінюючи свою форму вираження.

Список використаних джерел

1. Балаценко, В. М. Напрями становлення та забезпечення соціальної безпеки в Україні / В. М. Балаценко [Електронний ресурс] Центр перспективних соціальних досліджень. — URL : http://cpsr.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232:2013-02-12-09-02-37&catid=16:2010-06-10-20-23-45&Itemid=23.
2. Сак, Т. В. Економічна безпека України: поняття, структура, основні тенденції [Текст] / Т. В. Сак // Інноваційна економіка. — 2013. — № 6 (44). — С. 336–340.
3. Ільчук, Л. Основні загрози та пріоритети розвитку соціальної безпеки в Україні / Л. Ільчук // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. — К., 2010. — Вип. 21. — С. 164–169 [Електронний ресурс] Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. — URL : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26802/18-Pchuk.pdf?sequence=1>.
4. Баланда, А. Л. Соціальна складова національної безпеки України / А. Л. Баланда // Демографія та соціальна економіка. — 2006. — № 1. — С. 166–172 [Електронний ресурс] Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. — URL : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/11660/14-Balanda.pdf?sequence=1>.
5. Шимченко, Л. А. Соціальні чинники економічної безпеки України / Л. А. Шимченко // Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди”. — 2008. — Вип. 16. — С. 349–352 [Електронний ресурс] Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. — URL : http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Gvphkdp/2008_16/349-352.pdf.
6. Поснова, Т. В. Вплив соціальних факторів на стан економічної безпеки [Текст] / Т. В. Поснова // Науковий вісник Національного університету ДПС України. — 2011. — № 3 (54). — С. 27–33.
7. Чуйко, З. Д. Фактори забезпечення національної безпеки України в контексті євроінтеграції / З. Д. Чуйко // Актуальні проблеми державного управління. № 1 (37) / 2010 [Електронний ресурс] Харківський регіональний інститут державного управління НАДУ. — URL : <http://kbuaa.kharkov.ua/e-book/apdu/2010-1/doc/5/02.pdf>.
8. Терехов, Є. М. Економічна безпека України в контексті впливу на неї глобалізаційних факторів [Текст] / Є. М. Терехов // Інноваційна економіка. — 2012. — № 11. — С. 302–308.

Надійшла до редакції 12.11.2014

Шахматова Т. А. Тенденции формирования и развития системы обеспечения социальной безопасности национальной экономики

Представлен перечень основных тенденций формирования и развития системы обеспечения социальной безопасности национальной экономики Украины в современных условиях. Ими являются разработка адекватного методологического аппарата сопровождения функционирования системы обеспечения социальной безопасности национальной экономики; определение четкого перечня постоянно действующих на нее факторов внешней и внутренней среды; систематизация, проработка и обобщение существующих в сфере научных разработок и проведение исследований по вопросам, которые раньше не изучались, но являются актуальными для создания благоприятных условий построения современной эффективной системы обеспечения социальной безопасности национальной экономики, и разработка на этой основе соответствующего терминологического аппарата; становление действенной организационной структуры и разработка адекватного нормативно-правового сопровождения функционирования данной системы. Подана их детальная характеристика и проанализированы существующие между ними взаимосвязи. Раскрыты причины возникновения и существования как тенденций формирования, так и тенденций развития отечественной системы обеспечения социальной безопасности национальной экономики.

Ключевые слова: Социальная безопасность национальной экономики, тенденции формирования, тенденции развития, современные условия, система обеспечения социальной безопасности национальной экономики.

Shakhmatova, T. A. Tendencies of Forming and Development of the System of Providing of Social Safety of National Economy

The list of basic tendencies of forming and development of the system of providing of social safety of national economy of Ukraine is presented in modern terms. They are the following: development of adequate methodological vehicle of accompaniment of functioning of the system of providing of social safety of national economy; determination of clear list of constantly operating on her factors of external and internal environment; systematization, working and generalization of existing in the field of it scientific developments and realization of researches on questions, that was not studied before, but is actual for creation of favorable terms of construction of the modern effective system of providing of social safety of national economy, and development on this basis of corresponding terminological vehicle; becoming of effective organizational structure and development of adequate normatively legal accompaniment of functioning of this system. The detailed description and existing between its intercommunications have been analyzed. Reasons of origin and existence of both forming tendencies and progress of the home system of providing of social safety of national economy trends are exposed.

Keywords: social security of national economy, trends of forming, development trends, current conditions, ensuring social security system of the national economy.

